

MEMÒRIA DE L'EXPEDIENT DE CONTRACTACIÓ

1. Antecedents

Aquest concurs s'emmarca dins dels acords formalitzats entre la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra (UPF), i el Centro Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), per materialitzar el compromís institucional de la creació d'un nou campus de Recerca i Innovació d'alta qualificació als terrenys de l'antic Mercat del Peix.

El projecte de l'Antic Mercat del Peix consisteix en la creació d'un nou complex de recerca i innovació d'uns 46.000 m², centrat en biomedicina, biodiversitat i benestar planetari, que s'ubicarà en els terrenys que ocupava antigament el mercat, al costat del campus de la Ciutadella de la Universitat Pompeu Fabra i del Parc de la Ciutadella. Es tracta d'un espai que aglutinarà al voltant de 1.200 persones, amb una alta concentració de talent científic.

L'antic solar del Mercat del Peix es troba en un punt estratègic on conflueixen plans clau per al futur desenvolupament sostenible de la ciutat de Barcelona, com ara el Nou Model del Zoo de Barcelona, el Pla Verd i de la Biodiversitat i la modificació de planejament per al futur 22@. Aquestes iniciatives s'articulen al voltant dels tres pols fonamentals per construir un planeta millor: el coneixement, la biodiversitat i la sostenibilitat social.

La coincidència d'aquests factors representa una oportunitat única per fer d'aquest projecte un referent global del desenvolupament sostenible, tant a nivell d'infraestructura com de continguts, que contribueixi de manera rellevant a la millora del seu context urbà i alhora es reforci mitjançant la seva integració en aquest context pioner.

El projecte s'enquadra especialment en l'objectiu de convertir l'entorn de la Ciutadella en un pol de coneixement. Des d'aquest projecte s'ajudarà a aconseguir que els 300.000 m² de superfície del Parc de la Ciutadella s'imbriquin amb el seu entorn i ajudin la ciutat i el ciutadà, no només com a eina d'esbarjo, sinó també com a eina de ciència i cultura, és a dir, de coneixement.

El 12 d'abril de 2019, la Universitat Pompeu Fabra formalitza amb l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya el "*Protocol Institucional per impulsar un nou Campus de recerca i innovació als terrenys de l'Antic Mercat del Peix, projecte inicial de la Ciutadella del Coneixement*", pel qual s'acorda impulsar la Ciutadella del Coneixement, amb l'objectiu d'esdevenir un dels nodes coordinadors del sistema de recerca del país i referència mundial en recerca i innovació.

El mateix dia també es signa el "*Protocol general d'actuació per impulsar un nou Campus de recerca i innovació als terrenys de l'antic Mercat del Peix, projecte inicial de la Ciutadella del Coneixement*", entre les mateixes institucions i l'Agència Estatal, Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) i la Fundació The Barcelona Institute Science and Technology (BIST), entitats que seran, juntament amb la UPF, les usuàries de les instal·lacions que s'ubicaran a l'antic Mercat del Peix.

Les tres institucions –CSIC, BIST i UPF– uneixen forces per afavorir la recerca i la innovació multidisciplinària en els àmbits de la biodiversitat (CSIC), la biomedicina (BIST) i el benestar planetari (UPF) per donar resposta als importants i urgents objectius del Planeta, com ara l'emergència climàtica, la degradació dels recursos mediambientals, la pèrdua de biodiversitat o l'increment de les desigualtats socials.

Aquest segon protocol compromet als signats a aportar les parcel·les de les que són propietàries (Ajuntament i UPF), i per altra banda el BIST, el CSIC i la UPF es comprometen a la construcció i finançament dels seus respectius edificis, equipaments que es dissenyaran, d'acord amb el planejament urbanístic que resulti

de les modificacions que s'impulsaran per tal de fer possible l'execució del projecte Ciutadella del Coneixement. Finalment l'Ajuntament encomana a la societat municipal Barcelona de serveis Municipals (B:SM), la construcció i gestió posterior de l'aparcament públic a construir al segon soterrani del complex urbanístic.

Per tal d'impulsar les modificacions del planejament necessàries, el 12 de setembre de 2019 la UPF formalitza el contracte pels serveis d'elaboració d'una proposta d'ordenació volumètrica del conjunt immobiliari destinat a la recerca a construir en el antic mercat del peix, així com la determinació de les condicions ambientals a considerar i la redacció del planejament urbanístic derivat del conjunt. (Expedient E-300100/19-05-05)

Com a resultat de l'anterior treball, la UPF presenta a aprovació de l'Ajuntament el Pla Especial Urbanístic i de Millora Urbana (PEUMU) per a la regulació dels equipaments en l'àmbit discontinu de les parcel·les 3.1 i 8.1 (Antic Mercat del Peix) definides en la modificació del Pla Especial de l'Àrea de la Ciutadella de la UPF

El 26 de març de 2021, el Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona aprova definitivament l'esmentat Pla Especial.

El PEUMU regula la volumetria dels edificis i fixa estrictes requisits mediambientals que han de fer del complex un referent en sostenibilitat i respecte a l'entorn.

El PEUMU s'estructura en sis Unitats de Projecte (UP).

UP 1: Edifici del The Barcelona Institute of Science and Technology (BIST).

UP 2: Edifici de l'Institut de Biologia Evolutiva (CSIC).

UP 3: Edifici del Centre de Recerca pel Benestar Planetari, Universitat Pompeu Fabra (UPF).

UP 4: Espai lliure entre volums, que inclou l'Àgora (UPF).

UP 5: Soterrani planta -1, destinada a l'activitat de recerca de les tres entitats i a la seva logística, així com les connexions amb la resta del campus de la Ciutadella (BIST/CSIC/UPF).

UP 6: Soterrani planta -2, aparcament públic (B:SM).

Actualment B:SM ha contractat la redacció del projecte d'aparcament i de construcció de les pantalles del conjunt fins a la cota sobre rasant i el BIST es troba en procés per seleccionar l'equip d'arquitectura responsable del seu projecte.

Finalment actualment està en procés de redacció el projecte de reparcel·lació que té per objecte executar l'àmbit d'ordenació i gestió del PEUMU amb les següents finalitats:

- Configurar les finques resultants.
- Adjudicar les edificabilitats.
- Formalitzar les cessions obligatòries a l'Ajuntament per tal de completar els vials i zona verda de l'àmbit
- Executar la urbanització de la zona verda i la reurbanització del carrer Villena.
- Determinar la participació dels propietaris en les despeses d'urbanització.
- Organitzar el conjunt immobiliari.
- Regular les servituds necessàries.

2. Justificació de la necessitat

Tal com s'explica als antecedents, la UPF com el CSIC estan compromesos en l'impuls del nou campus on s'han d'erigir els seus respectius edificis.

Per donar compliment a aquests compromisos, la UPF i el CSIC requereixen, en primer lloc, la redacció del projecte arquitectònic, necessari per obtenir la llicència municipal

i del desenvolupament dels projectes executius i la direcció de les obres per a la posterior construcció dels edificis.

Aquestes dues edificacions, situades a les unitats de projecte UP3 i UP2 respectivament, es destinaran a ubicar els projectes de recerca en Benestar Planetari de la UPF, per una banda, i, per l'altra, a allotjar la seu de l'Institut de Biologia Evolutiva (IBE) per a la recerca d'excel·lència en biologia evolutiva per preservar la biodiversitat, institut mixt de titularitat compartida entre el CSIC i la UPF. D'aquesta forma es dona resposta al compromís adquirit per ambdues institucions des de la creació de l'IBE, l'any 2008, de dotar-lo d'un edifici per a la seva seu amb els equipaments i instal·lacions adequades.

Ambdós edificis s'han de relacionar estratègicament, compartint determinades instal·lacions, serveis i connexions; hauran d'estar excel·lentment connectats amb l'actual Campus de la Ciutadella de la UPF i en definitiva s'exigeix que assoleixin un alt nivell d'harmonia i coordinació tècnica. Correspon, a més, a la UPF l'execució de la UP4 destinada a l'espai d'interrelació en superfície dels edificis del nou campus, així com les connexions amb l'adjacent Campus de la Ciutadella i el projecte d'urbanització de l'entorn urbà.

Cal destacar que el present projecte es caracteritza per la seva complexitat, atesa la seva condició de conjunt urbanístic i arquitectònic, superposat i encadellat dins del mateix solar, per l'especialitat dels usos, pels requisits d'integració en l'entorn i el campus preexistent, així com per la seva singularitat. Alguns dels desafiaments que el projecte ha de considerar són:

- Donar resposta a l'encaix urbà i l'entorn, així com dins el mateix complex, establint el paper organitzador de la composició volumètrica i de la interacció funcional entre edificis i especialment en el disseny de la unitat U4 (Àgora), que té com a objectiu la percepció unitària del Complex, amb capacitat d'integrar de forma coherent tots els seu edificis.
- Dotar de la coherència exigida en el disseny i la concepció d'aspectes tècnics, com les instal·lacions, on caldrà aportar reflexions sobre la gestió unificada o conjunta dels diferents sistemes que integraran les instal·lacions dels edificis, indicant les tecnologies que permetin incorporar aquesta gestió en l'estructura del campus de la UPF; així com l'assoliment d'objectius mediambientals compartits per tot el complex, que necessàriament inclourà solucions de tipus conjunt.
- Assolir la inclusió en el projecte d'una planta soterrani -1 com una única unitat funcional de les edificacions que incorpora el moll de càrrega i descàrrega i logística, dependències tècniques associades a l'activitat de recerca, escomeses d'instal·lacions i les corresponents connexions subterrànies.
- Integrar l'existència d'una Planta soterrani -2 destinat a aparcament d'ús públic, fet que obliga a optimitzar la solució compartida que atorguin els edificis al repartiment de càrregues.
- I finalment aconseguir la coordinació tècnica, funcional i formal amb els altres dos projectes que conflueixen dins del mateix àmbit territorial.

És justament aquest darrer repte el que es considera determinant per tal de proposar la licitació conjunta dels projectes dels dos edificis en un mateix contracte de serveis d'arquitectura.

Així mateix hi han altres argument tècnics que avalen aquesta licitació conjunta:

Tot i l'estructura de l'àmbit en unitats de projecte, la Ordenació conforma només dos volums edificats, que es relacionen mitjançant un espai públic, de l'Àgora que esdevé al mateix moment com entrada al campus de la Ciutadella de la UPF.

El primer volum el constitueix l'edifici a ocupar pel BIST, amb una edificació sobre rasant de 20.604 m² i el segon volum l'integren els edificis de l'IBE i UPF, que en el seu conjunt suposen una edificabilitat sobre rasant de 10.372 m².

Així doncs, és el Pla especial i, en concret, la seva ordenació volumètrica la que estableix aquesta divisió en dos volums edificats confrontats i és, per aquest motiu, que es proposa dividir el desenvolupament de l'edificabilitat sobre rasant en dos projectes diferenciats.

El primer projecte s'emmarca (sobre rasant) en la unitat de projecte 1, mentre que el segon inclou (també sobre rasant) les unitats de projecte 2 i 3.

Aquest segon projecte és el que constitueix el present expedient de contractació de serveis d'arquitectura.

Tot i que els promotors d'aquest projecte, són dos entitats diferenciades i que el programa funcional respon a dos objectius de recerca específics, és indiscutible que la proposta formal ha de ser una proposta única, que dialogui de forma unitària amb el contundent volum de l'edifici del BIST.

Aquesta necessitat d'unificació formal es veu reforçada per la voluntat de les dues institucions de compartir serveis i espais de relació, per exemple la terrassa de la Unitat 3 serà espai d'esbarjo pels dos edificis, i entre d'altres espais d'infraestructures, es compartirà el mateix local pels transformadors elèctrics.

Caldrà, a més, que durant l'execució de les obres existeixi la màxima coordinació entre els actors implicats, ja que les diverses etapes d'edificació hauran d'avançar en paral·lel i amb precisa concertació de les tècniques constructives i els recursos empleats, tant personals com humans, tot dins una parcel·la de dimensions reduïdes on està prevista una densificat constructiva considerable.

També cal ressaltar que els dos promotors, tot i pertanyents al sector públic, tenen diferents situacions patrimonials respecte a les finques, disposaran de fonts de finançament diferenciades i tenen estructures de govern pròpies i autònomes. Aquestes circumstàncies fan imprescindible diferenciar l'execució del contracte ja que poden determinar dos expedients d'obres independents.

És per aquest motiu que les dues institucions han acordat la licitació conjunta dels serveis d'arquitectura dels dos edificis amb l'objectiu de respectar la voluntat de l'ordenació del Pla especial i fer possible la coordinació i sinergia dels dos programes funcionals que es veurien seriosament dificultats dividint l'expedient en dos lots independents.

La Llei de Contractes del sector públic, preveu la possibilitat de no dividir l'objecte del contracte quan existeixin motius vàlids i justificats alhora que especifica quins seran aquests motius vàlids:

- a) Que el risc que la divisió en lots restringeixi la competència.
- b) Que la divisió en lots dificulti la correcta realització des del punt de vista tècnic o bé que el risc per la correcta execució del contracte procedeixi de la naturalesa de l'objecte mateix, a l'implicar la necessitat de coordinar la execució de les diferents prestacions per una pluralitat de contractistes diferents.

En aquest expedient ens trobem davant d'aquest segon supòsit, la naturalesa de l'objecte del contracte, (volum únic definit pel Pla Especial i la voluntat de compartir serveis comuns), justifica la no divisió en lots de la licitació. En cas contrari la necessitat de una excessiva i complexa coordinació de les diferents prestacions posaria en risc la correcta execució del contracte i l'assoliment dels objectius que inspiren la seva promoció.

Ni la UPF ni el CSIC no disposen de mitjans propis especialitzats dins de la seva estructura organitzativa que puguin desenvolupar l'encàrrec, el que l'obliga a tramitar el present expedient.

Vistes les necessitats compartides entre ambdues institucions, en data de 21 de maig de 2021, la UPF i el CSIC han acordat dur a terme la licitació de forma conjunta, atès que permet afrontar la necessitat que les actuacions constructives a realitzar en el nou campus de recerca i innovació dotin de la màxima harmonia el conjunt immobiliari/arquitectònic.

En el desenvolupament d'aquest projecte també cal citar que la UPF compta amb un acord de col·laboració per a la construcció i explotació del futur edifici amb l'Institut Català del Sòl de la Generalitat de Catalunya, motiu pel qual en el plec de clàusules administratives es fa constar que en fase d'execució del contracte, cap la possibilitat de que l'Institut Català del Sòl passi a assumir les funcions de control d'execució i pagament corresponents a l'execució de l'edifici de la UPF i la urbanització de l'entorn.

3. Objecte del contracte

Constitueix, així, l'objecte del contracte la contractació conjunta del *concurso de proyectos, a dues fases, per als serveis d'arquitectura de redacció del projecte arquitectònic i la direcció de les obres de construcció del conjunt arquitectònic format per dos edificis dedicats a la recerca per a la Universitat Pompeu Fabra i l'IBE-CSIC, i la urbanització de l'entorn del complex urbanístic de la nova Ciutadella del Coneixement, situada als terrenys de l'antic Mercat del Peix, per al període 2022 a 2025.*

D'acord amb el CPV (Common Procurement Vocabulary), el codi de referència d'aquesta contractació és el 71220000-6 sobre serveis de disseny arquitectònic

L'objecte del contracte inclou l'encàrrec per realitzar les prestacions següents:

- a) Redacció del projecte bàsic i d'execució dels 2 edificis, de l'espai d'interrelació del complex i del projecte d'urbanització de l'entorn;
- b) Direcció de les obres de construcció;

D'acord amb les consideracions recollides a l'apartat de justificació de la necessitat, s'ha optat per licitar de manera conjunta els serveis d'arquitectura necessaris per l'execució dels edificis del CSIC i la UPF.

En relació a la contractació conjunta de la redacció del projecte i la direcció facultativa, cal dir que aquestes tasques requereixen d'un nivell de coordinació tècnica i harmonització de les tasques que només és possible si s'integren dins un sol contracte i es desenvolupen per un mateix equip.

També, per resoldre les dificultats de coordinació existents entre la fase de redacció i d'execució, s'exigeix al redactor del projecte que incorpori solucions incardinades en el propi disseny del conjunt, tot anticipant les solucions constructives més eficients i eficaces; i serà el mateix equip qui haurà de dirigir posteriorment les obres, conduint al contractista, així, a optar pels millors i més viables mètodes constructius, incorporant-los a la pròpia concepció del projecte i afavorint el context necessari per a la màxima coordinació entre etapes.

I és que, d'intervenir diversos equips en fases separades del projecte, s'imposarien nous contractes a les dificultats preexistents, complicant-ne la resolució en relació a la coordinació tècnica necessària, així com propiciant conflictes entre els interessos propis de cada equip, tant redactor com director. El mateix succeiria d'intervenir més d'un equip director d'obra de manera simultània en la mateixa parcel·la.

El fet de dividir en lots la direcció de les obres suposaria per tant un impediment per la consecució dels objectius exposats i comportaria dificultats tècniques en la coordinació dels treballs de molt difícil resolució.

4. Pressupost de la licitació i valor estimat del contracte

4.1 Determinació del pressupost

El pressupost de licitació es determina per a cada edifici (U2 i U3) i per a l'espai d'interrelació, Àgora (U4), així com per la urbanització de l'entorn, en funció dels metres quadrats, d'acord amb el barem orientatiu d'honoraris del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, del que resulten els següents valors:

UPF							
Tipologia	Superfície	Mòdul	Cg	Ct	Cq	Cu	Press. Ref.
Edifici recerca científica sobre rasant	5186,00	511,00 €	1	1,1	1,2	2,6	9.094.957,87 €
Edifici recerca científica sota rasant	3080,00	511,00 €	1	1,1	1,2	2,6	5.401.556,16 €
Urbanització	6840,34	90,00 €			0,85		523.286,01 €
<i>Total pressupost de referència</i>							<i>15.019.800,04 €</i>
Pressupost exec. material (Pr x 0,8)							12.015.840,03 €
Honoraris missió complerta							913.203,84 €
Total Honoraris (amb descompte per treballs a l'administració 20%)							730.563,07 €

CSIC							
Tipologia	Superfície	Mòdul	Cg	Ct	Cq	Cu	Press. Ref.
Edifici recerca científica sobre rasant	5186,00	511,00 €	1	1,1	1,2	2,6	9.094.957,87 €
Edifici recerca científica sota rasant	838,00	511,00 €	1	1,1	1,2	2,6	1.469.644,18 €
<i>Total pressupost de referència</i>							<i>10.564.602,05 €</i>
Pressupost exec. material (Pr x 0,8)							8.451.681,64 €
Honoraris missió complerta							642.327,80 €
Total Honoraris (amb descompte per treballs a l'administració 20%)							513.862,24 €
Cg (àrea geogràfica)	Barcelona						1
Ct (coeficient tipològic)	Edifici a tres façanes						1,1
Cq (coeficient de qualitat)	Nivell superior a l'estàndard						1,2
Cu (coeficient d'ús)	Centres d'investigació i laboratoris univ.						2,6

La suma d'honoraris detallant les fases d'execució del contracte queda expressat de la forma següent:

Concepte	Import (€)
Redacció del projecte bàsic	435.548,86 €
Redacció del projecte executiu	373.327,60 €
Direcció d'obra	373.327,60 €
Documentació final i certificat final d'obra	62.221,27 €
Pressupost sense IVA:	1.244.425,31 €
Import de l'IVA:	261.329,32 €
Total pressupost base de licitació:	1.505.754,63 €

En la mesura en que conforme s'observa, el pressupost del contracte es determina sobre la base de la superfície dels edificis i urbanització, el preu del contracte pot ajustar-se i reduir-se proporcionalment si derivat dels instruments de planificació urbanística, o de les necessitats de coordinació entre els diferents projectes, en resultés una modificació a la baixa d'aquesta superfície.

4.2 Despesa

L'execució del contracte es preveu que s'iniciï l'any 2022 i per un període de 4 anys, En tractar-se d'una despesa d'abast pluriennal la UPF i el CSIC han aprovat sengles acords aprovant aquesta despesa pluriennal. Com a expedient de despesa anticipada i pluriennal, cal assenyalar que l'adjudicació, formalització i execució queden condicionats a l'existència de crèdit adequat i suficient als respectius pressuposts de la UPF i CSIC de cada anualitat.

La distribució de la despesa és, així, la següent:

Ens	UPF			IBE-CSIC		
	Import sense IVA	IVA	Import amb IVA	Import sense IVA	IVA	Import amb IVA
2022	280.573,83 €	58.920,50 €	339.494,33 €	194.975,03 €	40.944,76 €	235.919,79 €
2023	243.448,89 €	51.124,27 €	294.573,15 €	169.176,35 €	35.527,03 €	204.703,38 €
2024	139.113,65 €	29.213,87 €	168.327,52 €	96.672,20 €	20.301,16 €	116.973,36 €
2025	94.674,57 €	19.881,66 €	114.556,23 €	65.790,80 €	13.816,07 €	79.606,87 €
Total	757.810,93 €	159.140,30 €	916.951,23 €	526.614,38 €	110.589,02 €	637.203,40 €

Cal tenir en compte que en el càlcul de la despesa, s'ha incorporat per al 2022 40.000,00 euros sense IVA que és la despesa de les primes dels equips finalistes a la segona fase del concurs, excepte l'adjudicatari del contracte.

4.3 Determinació del valor estimat

Per determinar el valor estimat del contracte cal sumar al pressupost de licitació sense IVA, les primes dels licitadors seleccionats per a la segona fase i una modificació que es preveu en tota la vida del contracte en el supòsit de que per causes alienes a l'òrgan de contractació, derivades de canvis en els requeriments funcionals de les institucions, tècnics o d'exigències dels organismes competents en matèria d'urbanisme, calgui incorporar variacions dels projectes. Aquesta modificació el limita, però, a un màxim del 10 % del preu inicial del contracte.

El valor estimat queda concretat, doncs, de la forma següent:

Primes licitadors seleccionats per a la segons fase (*)	40.000,00 €
Redacció del projecte bàsic	435.548,86 €
Redacció del projecte executiu	373.327,60 €
Direcció d'obra	373.327,60 €
Documentació final i certificat final d'obra	62.221,27 €
Possibles modificacions en vida del contracte (10%)	125.442,53 €
Valor estimat del contracte:	1.409.867,84 €

(*) Aquest valor no computa als efectes del pressupost de licitació, ja que està destinat a la retribució dels equips finalistes a la segona fase del concurs, excepte l'adjudicatari del contracte, que ja té recollit l'import a l'apartat de redacció del projecte bàsic.

Cal assenyalar, finalment, que el plec administratiu preveu una pròrroga del contracte. Però en la mesura en que la pròrroga només comporta una ampliació del termini d'execució i cap despesa addicional, no es consigna al valor estimat.

5. Procediment d'adjudicació

En la mesura en que l'expedient té com a objecte els serveis d'arquitectura de redacció del projecte bàsic i la direcció de les obres de construcció del conjunt arquitectònic, el procediment adequat per a la seva adjudicació és el concurs de projectes regulat a la Llei de contractes del sector públic que, per raó del valor estimat del contracte, és de regulació harmonitzada.

En la definició del procediment de licitació, s'ha tingut en compte les normes complementàries a la contractació previstes al capítol III de la Llei 12/2017, del 6 de juliol, de l'arquitectura (DOGC Núm. 7411 de 13 de 7 juliol de 2017).

El concurs de projectes s'ha configurat en una modalitat restringida amb dues fases. En la primera fase es seleccionarà amb criteris de solvència tècnica fins a un màxim de 5 equips que hauran de desenvolupar, en la segona fase, les propostes de projectes.

La segona fase té dues parts diferenciades. Una primera de valoració de les propostes dels projectes i, una segona subfase, que és de valoració de l'únic criteri automàtic que s'ha establert, la oferta econòmica que té una ponderació de valoració molt reduïda (4% sobre el total).

En aquesta segona fase, es retribuirà als 5 participants seleccionats amb primes per import de 10.000,00 euros, sense IVA, per equip. Aquest import s'ha determinat tenint en consideració el preu de les primes que s'està abonant en altres concursos similars i el grau de complexitat del projecte a abordar. Cal tenir en compte que, com s'ha indicat al tractar el pressupost, la prima de l'equip guanyador es considera a compte dels honoraris finals del contracte de serveis a adjudicar.

Tot el procés de selecció i valoració tècnica el durà a terme un jurat format per 9 membres nomenats a proposta dels actors clau en el desenvolupament del projecte. Així, es nomenaran 3 membres a proposta dels col·legis en l'àmbit objecte del contracte, que són el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i el Col·legi d'Enginyers de Catalunya, aquest darrer ja que en la definició del projecte té un pes significatiu les condicions ambientals dels edificis i la concepció i disseny de les instal·lacions en els edificis de Recerca, en el que s'incorporen laboratoris, especialment en l'edifici del CSIC.

Els promotors del contracte, UPF i CSIC proposen la designació de 4 membres del Jurat, l'Ajuntament de Barcelona proposa un membre i, finalment, l'INCASOL, que ha aportat la seva experiència en la confecció d'aquesta licitació, proposarà la designació d'un altre membre. En la proposta dels membres del jurat es garantirà una representació pluridisciplinària d'experts professionals que garanteixin l'assoliment dels objectius qualitatius que es volen assolir amb el projecte, molt particularment els aspectes mediambientals del projecte constructiu.

La designació dels membres del Jurat serà públic, serà per a les dues fases de valoració i es realitzarà en el moment anterior a l'obertura dels sobres i valoració de la primera fase. S'opta per a nomenar aquest jurat en aquest moment, per tal de garantir que els membres del jurat no tinguin cap situació de conflicte d'interessos amb els licitadors, essent el moment en que els licitadors han presentat les ofertes el moment idoni per determinar que no existeixi aquest conflicte.

En la definició de les prescripcions administratives s'ha tingut en consideració la possibilitat de que equips d'arreu del món puguin interessar-se en participar i per aquest motiu s'estableix de forma detallada per cada fase del procediment els mitjans de presentació de la documentació i el seu contingut, a fi de facilitar al màxim la preparació i presentació de les millors propostes dels licitadors. És per aquest motiu, que la documentació de la licitació (plecs i memòria) es publicaran en català, castellà i anglès.

En aquest sentit, i per reforçar i facilitar la presentació de la documentació, no es descarta que en funció del nombre de consultes que puguin fer els licitadors en la fase de presentació d'ofertes es pugui fer una jornada explicativa de la licitació i els requisits documentals. Aspecte que serà objecte de publicitat oportunament tant en la convocatòria com en les eventuais respostes a consultes que es faran, i, de realitzar-se, s'intentaria facilitar a través de la videoconferència l'accés al màxim nombre d'operadors interessats.

El procediment es tramitarà amb mitjans electrònics, si bé la presentació de les ofertes tindrà un sistema mixt. La documentació de la primera fase, es pot realitzar per mitjans íntegrament electrònics a través de l'eina pública de licitació Sobre Digital 2.0. En canvi, en la segona fase, en la mesura en que es requereix la presentació de

models físics que no poden ser transmesos utilitzant mitjans electrònics, s'articula un sistema de presentació física dels projectes.

Aquest sistema, per a la segona fase, també ajuda a mantenir la confidencialitat de les propostes, ja que per a una major imparcialitat de la valoració els equips seleccionats a la segona fase, aquests presentaran els projectes sota un lema que impedeixi conèixer els components o l'equip que presenta cada projecte. Aquest punt es considera un aspecte clau, fins al punt que el plec administratiu determina que si es revela en algun moment en la segona fase, la identitat dels participants, el licitador afectat quedarà exclòs de la licitació.

Nomes es revelaran, així, les identitats dels participants en la segona fase, un cop el Jurat emeti la valoració final dels projectes presentats, i aquesta tasca la realitzarà la Mesa de Contractació que en aquest procediment auxilia a l'òrgan de contractació en l'obertura dels sobres, qualificació de la documentació administrativa del primer sobre, obertura del lema i de la oferta econòmica valorable automàticament.

6. Criteris de solvència econòmica i financera i tècnica o professional.

En tractar-se d'un servei professional, en la solvència econòmica i financera es tria l'instrument previst per a aquests serveis que és disposar d'una assegurança d'indemnització per riscos professionals, que en fase de presentació d'ofertes es pot materialitzar mitjançant la presentació d'un compromís vinculant de subscripció. La subscripció de la pòlissa no s'haurà de materialitzar fins al moment en que el licitador sigui proposat adjudicatari. És a dir, finalitzada la segona fase de selecció del concurs.

Pel cas que algun licitador sigui una persona física, s'admet substituir l'anterior requisit per acreditar un volum anual de negocis de qualsevol any de entre els 4 darrers exercicis conclusos. S'amplia el termini habitual previst a la Llei de contractes del sector públic de 3 a 4 anys, a causa de la reducció d'activitat l'any 2020 a causa de la situació sanitària de la Còvid-19.

L'import mínim que s'haurà de cobrir amb l'assegurança o acreditar amb el volum de negocis serà igual o superior a 1 vegada el valor estimat del contracte. Es considera que aquest valor garanteix una solvència econòmica mínima alhora que no restringeix la concurrència.

Val a dir que, sobre solvència, el plec administratiu preveu les diverses possibilitats que estableix la normativa per complementar la solvència entre diversos operadors que estiguin interessats en participar conjuntament en la licitació, en particular la figura del complement de solvència, que s'admet en l'econòmica i financera amb la previsió de que haurà de ser solidària.

La solvència tècnica o professional, té una especial rellevància en la mesura en que determinarà la selecció dels cinc candidats que passaran a la següent fase. Es demana com a instrument per acreditar la solvència tècnica o professional, l'equip tècnic que es proposa per a l'execució del contracte. Aquest equip està format per 4 professionals tècnics que han de desenvolupar el projecte arquitectònic: arquitecte director, tècnic especialista en condicions mediambientals dels edificis (pel caràcter cabdal de la sostenibilitat en la definició de la construcció), tècnic especialista en disseny i càlcul d'estructures (recordar que els edificis s'hauran d'adequar a l'existència d'un aparcament soterrani que ja s'està planificant pel BS:M) i un tècnic especialista en la concepció, disseny i càlcul d'instal·lacions (aspecte rellevant si tenim en compte que es plantegen edificis de recerca, un dels quals disposarà de laboratoris de recerca).

Sobre aquests professionals s'exigeix que disposin de la titulació necessària per desenvolupar l'activitat i una antiguitat general mínima en l'exercici de la professió necessària per abordar un projecte de la complexitat que ens ocupa. Tanmateix, l'antiguitat es modula en funció de la importància de la intervenció tècnica en el contracte. Mentre que a l'arquitecte director i mediambientalista se li exigeix una antiguitat superior a 10 anys, als altres membres de l'equip l'antiguitat mínima es redueix a 5 anys.

En l'anterior licitació relacionada amb aquest projecte que va adjudicar la UPF, de *serveis d'elaboració d'una proposta d'ordenació volumètrica del conjunt immobiliari destinat a la recerca a construir en el antic mercat del peix, així com la determinació de les condicions ambientals a considerar i la redacció del planejament urbanístic derivat del conjunt.* (Expedient E-300100/19-05-05), que tenia un abast i complexitat més reduïda, es demanava una antiguitat similar i va permetre la presentació d'equips d'arquitectura que complien aquesta solvència; motiu pel qual s'opta, a efectes de facilitar la concurrència, per mantenir aquesta antiguitat..

També es demana una experiència específica, directament relacionada amb l'objecte del contracte, de com a mínim 1 projecte de complexitat tècnica similar en un termini ampli de temps de 20 anys. En la definició del que s'entén com a projecte de complexitat similar, s'ha buscat donar un criteri directament relacionat amb el complex d'edificis a projectar que alhora sigui prou ampli com per a permetre la concurrència. D'aquesta forma s'estableix que han de ser edificis de dimensions similars a la del projecte que ens ocupa (4.000 m² construïts) que no siguin residencials, comercials ni industrials i que estiguin destinats al recerca científica o que siguin de l'àmbit sanitari i/o d'ensenyança sempre i quan aquests darrers edificis tinguin espais destinats a laboratori. Ja que, com s'ha anat indicant anteriorment, l'existència de laboratoris comporta una complexitat afegida al procés edificatori i cal una experiència en donar solució a aquesta tipologia d'equipaments i instal·lacions.

Pel coneixement d'expedients similars, el plec administratiu preveu aspectes flexibles en la solvència tècnica, com ara la coautoria fins a dos components en el cas de l'arquitecte director, la possibilitat de que un especialista ho pugui ser de fins a dos especialitats o que les persones jurídiques que disposen de diversos tècnics especialistes, puguin concórrer amb diferents licitadors. Aquest darrer aspecte molt pensat sobretot per les especialitats de disseny i càlcul d'estructures i concepció, disseny i càlcul d'instal·lacions.

7. Criteris de selecció en la primera fase del concurs

La solvència tècnica indicada anteriorment, s'empra com a mitjà objectiu per a seleccionar fins a 5 equips que passaran a la segona fase. El plec administratiu fixa els criteris que hauran de permetre al jurat fer aquesta selecció, que es centren en les dues vessants més rellevants del projecte arquitectònic: el disseny arquitectònic i les condicions ambientals. Per aquest motiu, es valora només l'experiència i coneixements de l'arquitecte director i del tècnic especialista en condicions ambientals, distribuint la puntuació màxima de 100 punts, en 75 i 25 punts respectivament, en funció de la importància de la seva participació en el projecte.

Dins de de cada un dels dos perfils professionals, a la seva vegada, es subdivideix el criteri en dos subcriteris que hom considera que permet copsar la vàlua professional del professional en concret. En primer lloc, es valora la trajectòria professional i formació general del professional i, amb un major pes de valoració, es valora el projecte que el professional presenti a la licitació com a millor experiència específica que consideri ell per abordar el projecte constructiu que ens ocupa en aquest

expedient. Es considera que per a l'agilitat del procés de valoració i tenint en consideració que poden concórrer un nombre important de licitadors, que la presentació d'un projecte que triï el propi licitador com a representatiu de la seva experiència envers al projecte a desenvolupar, és un indicador vàlid i suficient per poder triar fins a cinc equips que puguin passar a la segona fase.

Val a dir, que si de la selecció del Jurat no es triessin un mínim de 3 candidats per a la segona fase, el concurs es declararia desert.

De cada criteri de valoració el Jurat disposa d'un marge de valoració que després es pugui objectivar en puntuació numèrica, d'aquí que es configura en una escala graduada de puntuació que va d'un nivell excel·lent d'encaix respecta al projecte constructiu a endegar a un nivell gens idoni envers a aquest projecte. Aquest escalat permet donar una valoració numèrica a les propostes, que haurà d'anar acompanyada d'un raonament tècnic del jurat que avaluï la puntuació assignada.

8. Criteris de valoració de la segona fase del concurs

Els licitadors seleccionats per a la segona fase del concurs, disposaran de 90 dies per presentar les seves propostes de projectes. Aquest termini s'ha definit ampli però suficient per desenvolupar aquestes propostes, que es valoraran mitjançant criteris subjectius amb un 96 % de la ponderació que mesuren la idoneïtat i qualitat de la proposta i amb un 4 % amb un únic criteri automàtic que és la valoració econòmica, però amb una fórmula que manté la proporcionalitat entre les ofertes i amb un factor corrector d'1,96, per tal d'estimular la presentació de bones ofertes qualitatives.

Els criteris qualitius, majoritaris, valorables subjectivament pel Jurat, s'han dissenyat per valorar en el seu conjunt la millor solució global al procés constructiu, definint diversos tipus de criteris que valoren cada un dels aspectes que es consideren cabdals per determinar aquesta millor solució, a saber:

- El disseny i encaix urbà (30 punts).- Es valora el major encaix del disseny i la conceptualització tenint en compte els requeriments d'intervenció en l'entorn urbà i en l'àgora definits el PPT, a la singularitat arquitectònica que ha de representar el conjunt d'edificis, la interacció amb el conjunt de la Ciutadella del Coneixement, l'entorn urbà immediat i la urbanització amb el Campus de Ciutadella, valorant també la concepció, imatge i funcionalitat de l'espai comú dels edificis, l'àgora, que està cridat a ser un nexa d'unió i central per als membres de la comunitat de recerca, universitària i ciutadania en general.
- Sota l'epígraf del pla funcional d'usos (15 punts), es vol valorar l'adequació de la proposta als usos als que aniran destinats cada un dels edificis (investigació, recerca, docència, innovació) valorant-se amb més puntuació aquells que siguin més adequats. També es valora amb un subapartat les solucions que es proposin sobre connexions i accessos i, finalment, en un subapartat es valora la proposta que millor resolgui l'atenció a la diversitat funcional així com la perspectiva de gènere al disseny dels espais.
- Amb 11 punts, es vol també analitzar com es proposa l'execució de la solució constructiva que es proposi, analitzant els materials d'acord amb criteris de qualitat i durabilitat, la flexibilitat que pot permetre la solució per a modular en la vida dels edificis els espais a les necessitats canviants de recerca, l'aprofitament eficient de l'edificabilitat, i la correcta transmissió de càrregues a l'estructura de l'aparcament i adequació als criteris d'intervenció sobre estructura requerits tècnicament.

- La sostenibilitat i eficiència energètica de la proposta, lògicament, ocupa un pes rellevant de la valoració, 25 punts, tot valorant-se aspectes concrets que han de permetre al Jurat la tria de la solució que en el seu conjunt generi un menor impacte ambiental no només en la fase de construcció sinó també en tot el cicle de vida de l'edifici ja que es valora la reducció d'impacte fins a l'enderroc dels edificis. Així, es valora el plantejament sobre el cicle de l'aigua, la regulació de la demanda i el consum d'energia, reciclatge i tractament de residus, verd, biodiversitat urbana, optimització del sistema de producció centralitzada de districte i del consum energètic facilitant el manteniment i solucions constructives que millor resolguin la radiació solar, ventilacions, compacitat i aprofitament de l'aigua, a fi de poder assolir una certificació ambiental.

- Finalment, amb 15 punts, es valora el cost estimat de la construcció i de l'explotació de l'edifici en el cicle de vida, tot mesurant també la justificació i coherència del pressupost i costos estimats.

9. Obligacions contractuals essencials i clàusules especials del contracte.

El plec de clàusules administratives estableix condicions especials d'execució de caràcter social, en particular sobre el compliment en l'execució del contracte del conveni col·lectiu que pugui ser aplicable i de les obligacions sobre seguretat i salut laboral. Així mateix, s'exigeix als licitadors, com a pauta d'actuació la consecució d'una bona gestió ambiental en l'execució del contracte. Finalment, s'estableixen les condicions ètiques que fixa la Instrucció 1/2019 de la Direcció General de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.

10. Aspectes relacionats amb l'execució del contracte

10.1 En l'execució del contracte no es preveu que l'adjudicatari accedeixi a dades personals. Tanmateix, el plec administratiu, estableix unes pautes d'actuació en cas d'accés incidental i es demana als licitadors que estiguin en disposició d'adoptar mesures en matèria de protecció de dades personals.

10.2 Per a l'execució del contracte es permet la subcontractació com a mesura de foment de la concurrència i participació de professionals independents en la formació dels equips que abordaran el projecte.

10.3 El termini de garantia del contracte serà d'1 any des de la recepció de les obres, temps que s'estima adient en atenció a la envergadura del projecte. Durant aquest termini de garantia es mantindrà la garantia definitiva que s'ha fixat en un 5% de l'import d'adjudicació que és l'import mínim que fixa la legislació de contractes. En aquest expedient, es permet que la garantia es pugui constituir mitjançant retenció de part del preu del contracte, sempre que es presenti una justificació raonada de l'ús d'aquest mecanisme. En altre cas, els adjudicataris podran prestar la garantia a través dels mecanismes que preveu la llei i que estan recollits al plec de clàusules administratives.

10.4 En cas d'incompliment o compliment defectuós de qualsevol clàusula dels plecs administratius o tècnics, s'estableix la possibilitat d'establir penalitats que caldrà graduar en funció de la seva gravetat i fins a un màxim del 10% del preu del contracte sense IVA, per penalitat i un 50 % del preu per al conjunt de penalitats. Davant d'una penalitat que superi el 5% del preu del contracte l'òrgan de contractació té la facultat d'acordar la resolució del contracte o acordar la continuació del contracte amb

UPF-2021-0027

imposició de noves penalitats. L'establiment d'aquest sistema penalitzador és necessari pel dany que un incompliment o compliment defectuós pot ocasionar a la UPF i al CSIC.

10.5 Per a un adequat seguiment del contracte, s'han designat com a responsables del contracte a dos tècnics responsables d'infraestructures de la UPF i el CSIC respectivament, que respecte a les respectives unitats de projecte que els corresponguin supervisaran l'execució del contracte, coordinaran els agents implicats en el contracte i validaran les diverses factures que s'emetin per cada fase d'execució que seran ateses pels òrgans de contractació d'execució de la UPF o CSIC en funció de la seva unitat de projecte.

Antoni González Cubo
Cap del Servei d'Infraestructures i Patrimoni.
Universitat Pompeu Fabra

Barcelona, 7 de juny de 2021.